

sudkový náleží, že žalobci přísluší proti žalované straně právo na zrušení spoluvlastnictví soudní dražbou. Ale tato judikatura se neujala, neboť v pozdějších rozhodnutích čís. 8556 a 9290 sb. n. s. vysloveny jsou zásady v souzeném případě hájené. V rozhodnutí čís. 9290 se také odkazuje na rozhodnutí čís. 8556 a podotýká se k rozhodnutím čís. 5165 a 7391, že názor tam hájený není ustálen. Ve smyslu nynějšího rozhodnutí jest celá řada rozhodnutí novějších a neuveřejněných (na př. R II 244/27, Rv I 900/27, Rv II 88/28, Rv II 137/29 a Rv I 1767/29), takže tuto judikaturu nutno pokládati již za ustálenou.

Bylo tudíž rozhodnuto, jak se stalo.

R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z e d n e 10. p r o -
s i n c e 1930, č. j. Rv II 720/30/1. Václav Cícha.

Doručování do SSSR. Význam neuveřejnění ediktu o zřízení opatrovníka v úředních novinách. (§ 121, 116 a 117 c. ř.s.)

P r o c e s n í s o u d z ř i d i l p r o ž a l o v a n o u, b y d l í c í v e S S S R., v řízení o rozluce manželství podle žalobcova návrhu opatrovníka podle § 116 c. ř. s., edikt o tom vyvěšen byl na soudní desce, nebyl však uveřejněn v úředních novinách. Po řízení, provedeném s opatrovníkem, žalobě vyhověno.

O d v o l a c í s o u d z r u š i l r o z s u d e k a řízení v 1. stol. provedené, počínaje ustanovením opatrovníka, jako zmatečné, a vyhradiv právní moc, vrátil věc soudu 1. stol. k dalšímu jednání a rozhodnutí z těchto důvodů: Podle § 106 c. ř. s. mohou žaloby býti doručeny toliko k vlastním rukám žalovaného (§ 92) nebo některého zástupce jeho ku přijímání žalob zmocněného atd. Jak se vykonává doručení osobám, které jsou mimo území, kde tento zákon platí, ustanovuje § 121, resp. 120 c. ř. s., kdež dále jest nařízeno, že jestliže potvrzení o vykonaném doručení nedojde v čase přiměřeném, může pohánějící strana podle stavu věci navrhnouti, aby doručení se stalo veřejným vyhlášením (115 c. ř. s.), anebo zřízen byl opatrovník podle § 116 c. ř. s., což státi se může také, když o doručení v cizozemsku marně bylo se pokoušeno. Žalobce udal v žalobě jako pobyt žalované strany Semipalatinsk ve SSSR., gubernie Semipalatinská, a navrhl doručení žaloby k rukám opatrovníka, za jakého navrhl JUDra R. Schm., adv. v Chr. První soud tomuto návrhu na zřízení opatrovníka vyhověl, dal jemu žalobu doručiti a s ním spor prodjednal, aniž dbal shora uvedených všících předpisů civilního řádu soudního, zejména ani ustanovení § 115, že doručení žaloby veřejnou vyhláškou předpokládá, aby bylo osvědčeno, že pobyt žalované není znám, čemuž ale tak není, když pobyt její již v žalobě byl udán a podle udání žalobce i opatrovníka jest skutečně znám. Mimo to podle obsahu spisů není ani jisto, že vyhláška se stala podle zákonných předpisů §§ 115 a násl. c. ř. s. Neše-

třením těchto zákonných předpisů zaviněna zmatečnost řízení v první instanci, provedeného podle § 477, č. 4 a 5 c. ř. s., ku které dlužno soudu odvolacímu přihlížeti z moci úřední a bylo proto řízení v první stolici konané zrušiti, jak shora uvedeno. (Viz též rozhodnutí Nejvyš. soudu ze dne 10. srpna 1928, R II 248/28 Sb. n. s. 8211.)

Nejvyšší soud vyhověl rekursu žalobcovu, zrušil usnesení odvolacího soudu a věc mu vrátil k rozhodnutí ve věci samé, nehledě ke zrušovacímu důvodu, jehož byl použil. O důvody: Podle spisů není sporno, že žalovaná se zdržuje na území sovětského Ruska, tedy mimo území, kde platí náš civilní řád soudní, a že nenáleží k osobám, uvedeným v § 120 c. ř. s. Doručení žaloby této žalované mělo se tudíž státi podle předpisů § 121 c. ř. s. V poslední větě druhého odstavce § 121 c. ř. s. jest ustanoveno, aby doručení se stalo veřejným vyhlášením, anebo byl zřízen opatrovník podle § 116 c. ř. s., jestliže dožádání o doručení v cizozemsku neslibuje žádného výsledku pro vůbec známé odpírání právní pomoci se strany cizozemského úřadu. A o to tu právě jde. V souzeném případě byl žalobce oprávněn navrhnouti, aby žalované byl zřízen opatrovník podle § 116 c. ř. s. a aby žaloba byla jemu doručena, a prvý soud neporušil zákon, vyhověl-li tomuto návrhu, neboť podle tehdy platného výnosu min. sprav. čís. 21.454/24, uveřejněného ve Věstníku min. spr. z roku 1924 na str. 118, prohlásila vláda SSSR. notou ze dne 2. dubna 1924, č. j. 3367/e/III, že sovětské úřady budou poskytovat napříště právní pomoc československým soudům a úřadům jen v řízení trestním, jde-li o informaci o osobě, pověsti a zachovalosti osob, obviněných z trestních činů, takže bylo by bezúčelným předkládati dožádání o právní pomoc jiného druhu. Odvolací soud dále neprávem vytýká, že prvý soud nedbal ustanovení § 115 c. ř. s., protože prý nebylo osvědčeno, že pobyt žalované není znám, a naopak byl její pobyt již v žalobě udán. Nejde tu totiž o doručení osobě neznámého pobytu, nýbrž jde o doručení v cizozemsku podle zvláštních předpisů § 121 c. ř. s. Jest proto nepřipadné, odkazuje-li napadené usnesení na rozhodnutí čís. 8211 Sb. z. a n., jež má zcela jiný právní a skutkový podklad. Zbývá ještě zkoumati, bylo-li zřízení opatrovníka pro žalovanou řádně vyhlášeno, což napadené usnesení bere v pochybnost. Doručení podle § 118 c. ř. s. jest vykázáno doručným lístkem opatrovníka a ve spisech dodatečně založeným ediktem, který byl vyvěšen na soudní desce. Podle úřední zprávy soudu prvé stolice nebyl však edikt uveřejněn v úředních novinách, ač je to nařízeno v § 117, odst. 2. c. ř. s. Jak bylo podrobně odůvodněno v rozhodnutí čís. 848 Sb. n. s., na něž se pro stručnost odkazuje, je toto opomenutí sice protizákonností, ale nečiní řízení zmatečným, protože žalované straně přes to nebyla odňata možnost před soudem jednati, když byla zastoupena opatrovníkem, který jí byl právě proto zřízen, aby za ni jednal — nýbrž mohlo

by případně přivoditi jen kusost řízení, kdyby bylo shledáno, že řízení nemohlo býti řádně provedeno proto, že žalovaná neměla možnosti dáti opatrovníku informaci nebo sama do sporu vstoupiti, a že jediná cesta, k získání této možnosti vedoucí, byla jí zahrazena opominutým uveřejněním ediktu. Z uvedených důvodů nelze souhlasiti s právním názorem odvolacího soudu, že nešetřením zákonných předpisů o doručení žaloby a zřízení opatrovníka byla zaviněna zmatečnost řízení v první stolici, provedeného podle § 147, čís. 4 a 5 c. ř. s. Ježto pak odvolací soud, vycházející z mylného právního názoru, že řízení v první stolici jest zmatečné, nezkoumal odvolání žalované strany a ve věci samé nerozhodl, bylo důvodnému rekursu žalobcovu vyhověti a usnésti se, jak se stalo.

Rozh. Nejvyš. soudu ze dne 11. září 1930, R I
446/30. JUDr. Sgall.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Univ. prof. Dr. Metod Dolenc: **Unifikace právního řádu v Jugoslávii.** Část I. Kodifikace trestního práva hmotného a procesního. Právnická fakulta university Komenského v Bratislavě. Zprávy ústavu slovanských práv. Č. 2. V Bratislavě 1931. Str. 60.

Ústav slovanských práv při universitě Komenského v Bratislavě požádal vynikající právníky jihoslovanské, aby napsali stručné informativní pojednání o tvoření nového práva v Jugoslávii. Pro obor práva trestního vyhověl žádosti prof. Dolenc z Lublaně, pro obor práva občanského a civilního procesu prof. Dr. Živojin Perič z Bělehradu. V publikaci, o níž referujeme, vycházejí zatím dva články prof. Dolence o kodifikaci trestního práva hmotného a procesního.

V oboru trestního práva hmotného bylo tu v době vzniku království Srbů, Chorvatů a Slovinců neméně než šest různých právních řádů, k nimž se dospělo namnoze zcela odchylným historickým vývojem. Autor podává velmi přehledný nástin tohoto vývoje v jednotlivých oblastech, načež přistupuje k vylíčení příprav pro jednotný trestní zákoník. Podává nejprve přehled zákonodárných opatření, která měla splniti nejnaléhavější potřeby unifikační, jako předpisy o ochraně státu, ustanovení vidovdanské ústavy, zákon o tisku, zahrnující též ochranu cti a j. Dále se zabývá osnovou trestního zákona z roku 1922, která obsahuje jen ustanovení o zločinech a přečinech, kdežto přestupky vylučuje z pravomoci trestního soudnictví a postupuje je soudnictví policejnímu. V tom, jakož i v rozlišení přečinů a zločinů, má osnova některé společné rysy s naší osnovou, liší se však od ní větším počtem způsobů trestů na svobodě. Jako jiné novodobé návrhy, obsahuje i osnova bohatou